

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
PODRUČNA KONZERVATORSKA SLUŽBA PULA
KLASA: UP/I-612-08/26-05/0014
URBROJ: 532-05-15/7-26-01
Pula, 30. siječanj 2026.

Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Područna konzervatorska služba Pula, OIB: 37836302645, na temelju članka 16. stavka 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine", broj 145/24, 151/25) i članka 10. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 128/2025), donosi

ODLUKU

1.
Utvrđuje se privremeni status kulturnog dobra za **zvonik župne crkve u Balama** te određuje privremena zaštita do donošenja odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra iz članka 15. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, a najduže 2 godine od dana donošenja ove Odluke o privremenoj zaštiti.
2.
Određuje se obuhvat (granice) kulturnog dobra katastarskim česticama: k.č. zgr. 200 k.o. Bale. Kopija Izvoda iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Pula, Odjel za katastar nekretnina Rovinj, OSS evidencijski broj: 283969/2026 od 30.01.2026. u mjerilu 1:1000 s ucrtanim granicama kulturnoga dobra, sastavni je dio ove Odluke.
3.
Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnoga dobra iz točke 1. i 2. ove Odluke:
  - zaštitni i drugi radovi na kulturnome dobru iz točke 1. i unutar granica iz točke 2. izreke ove Odluke mogu se poduzeti samo uz dopuštenje Ministarstva kulture i medija;
  - sve zaštitne, konzervatorske i druge radove na kulturnom dobru, njegovim dijelovima i pripadajućoj opremi mogu izvoditi samo ovlaštene pravne i fizičke osobe pod uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara;
  - vlasnik kao i drugi imatelj kulturnoga dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje i poboljšanje stanja predmetnoga kulturnog dobra, a odredi ih Ministarstvo kulture i medija;
  - kulturnom dobru potrebno je očuvati cjelovitost i izvornost, značaj i vrijednosti, kontinuirano održavati i poboljšati njegovo stanje te provoditi istraživanje i dokumentiranje;
  - konzervatorska rekonstrukcija pojedinih dijelova kulturnog dobra u svrhu očuvanja njegove cjelovitosti, moguća je uz odobrenje Ministarstva kulture i medija na temelju stručno utemeljene dokumentacije izrađene na osnovi potrebnih konzervatorskih istraživanja;
  - kulturnom dobru moraju se osigurati primjereni okolišni uvjeti;
  - predmetno kulturno dobro ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz članaka 78. – 83. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4. Predmetno kulturno dobro s granicama iz točke 2. ove Odluke i mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu privremeno zaštićenih kulturnih dobara.
5. Nalaže se tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedba upisa statusa kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu.

Obrazloženje

Zvonik župne crkve u Balama nalazi se u središtu povijesne jezgre, na najvišoj točki brežuljka, ispred zapadnog pročelja župne crkve Pohođenja Mariji. Samostojeća građevina kvadratnog tlocrta građena je pravilnim klesanim blokovima istarskog vapnenca. Donji dio zvonika čini stepenasto podnožje od tri stepenice izgrađene velikim pravilnim blokovima, oslonjene na živu stijenu. Tijelo zvonika je zatvoreno i u gornjoj polovici razdijeljeno s dva obla kordonska vijenca. Na svakoj strani nalaze se u donjim etažama maleni uski polukružno zaključeni otvori (strijelnice) dok su na etaži ispod lože za zvona otvori u obliku križa. Zaključeno je ložom za zvona koja počiva na zidanom bačvastom svodu. Loža je na svakoj strani rastvorena biforom s lučno zaključenim otvorima, oslonjenima na masivne kubične impost kapitele zaobljenih uglova. Iznad imposta južne bifore ugrađen je kameni grb (možda obitelji Navagero). Pod lože popločan je velikim kamenim pločama. Nad ložom se uzdiže platforma čiji uglovi nose zidane stubove s malim stošcima na vrhu, dok se u sredini izdiže masivni zaključni stožac. Unutarnja konstrukcija je drvena. U loži su na složenu drvenu konstrukciju ovješena brončana zvona. Zvonik je izgrađen u 11. stoljeću, ispred pročelja predromaničke župne crkve iz 9. stoljeća, na mjestu građevine iz 9.-10. stoljeća, a imao je i funkciju nadzorne kule, o čemu svjedoči oblik prozora / strijelnica u donjim etažama. U gradnji zvonika korištene su kamene spolije – ulomci predromaničke liturgijske opreme crkve, ugrađeni kao nadvoji ili dijelovi prozorskih okvira. Zvonik je nadograđen ložom za zvona u 15. ili 16. stoljeću, te je ponovo nadograđen i obnovljen 1856. godine (stožac). Tijekom ranog novog vijeka uz zapadnu i sjevernu stranu zvonika izgrađene su kuće, srušene 1970.-ih godina, koje su sa zvonikom činile središnji gradski blok.

Romanički zvonik u Balama izgrađen je u središtu povijesne jezgre u razdoblju značajne urbane transformacije Bala, tada u posjedu porečkog biskupa. Jedan je od najstarijih i najbolje očuvanih romaničkih zvonika u Istri, a položajem i načinom gradnje uz uporabu predromaničkih spolija, svjedoči o slojevitosti nastanka srednjovjekovnih Bala. Uzdižući se visoko nad blokovima srednjovjekovnih i novovjekovnih kuća, centralna je točka povijesne slike naselja, uz kaštel Soardo-Bembo i gradske kule.

Slijedom navedenoga preventivno se donosi odluka o privremenoj zaštiti **zvonika župne crkve u Balama** na k.č. zgr. 200 k.o. Bale, utvrđivanjem privremenog statusa kulturnog dobra na temelju odredbe članka 16. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Privremena zaštita određuje se do donošenja odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra iz članka 15. ovoga Zakona, a najduže do 30. siječnja 2028.

Obuhvat (granice) kulturnoga dobra (točka 2. Odluke), sustav mjera zaštite (točka 3. Odluke) i nalaganje tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedbu upisa statusa kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu (točka 5. Odluke) određeni su sukladno članku 16. stavcima 4 i 8. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom nadležnom Upravnom sudu. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija. Tužba se predaje nadležnom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom. Uz tužbu se dostavlja izvornik ili preslika ove Odluke za Upravni sud, prijepis tužbe i priloga za tuženika, a ako ih ima i za svaku zainteresiranu osobu.

**Voditeljica područne službe
za konzervatorske poslove**

Lorella Limoncin Toth, dipl. pov. umj.

Dostaviti:

1. Svim vlasnicima i drugim imateljima: Dostava odluke obavlja se objavom na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija:
  - Općina Bale, Trg Tomaso Bembo 1, 52211 Bale
2. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Pula, Odjel za katastar nekretnina Rovinj, Ulica Carera 21/3, 52210 Rovinj
3. Općinski sud u Puli, Zemljišnoknjižni odjel Rovinj, Obala Pino Budicin 4, 52210 Rovinj
4. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Runjaninova 2, Zagreb
  - Područna konzervatorska služba Pula, Grada Graza 2, 52100 Pula
5. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za arhive, knjižnice i muzeje, Runjaninova 2, Zagreb
  - Odjel za Registar kulturnih dobara RH, ovdje
  - Pismohrana, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA
PODRUČNI URED ZA KATASTAR PULA-POLA
ODJEL ZA KATASTAR NEKRETNINA ROVINJ-ROVIGNO

K.o. BALE
k.č.br.: *200

Stanje na dan: 30.01.2026.
OSS evidencijski broj: 283969/2026

IZVOD IZ KATASTARSKOG PLANA

Mjerilo 1:1000
Izvorno mjerilo 1:1000

Sukladno Zakonu o upravnim pristojbama (»Narodne novine«, br. 115/16) te Uredbi o tarifi upravnih pristojbi (»Narodne novine«, br. 92/21 i 93/21), upravna pristojba po Tar. Br. I. ne naplaćuje se.

Kontrolni broj: 37026169dab4c3e

Štampanjem QR koda možete se informirati o svim informacijama vezanim za ovaj dokument. Također možete dobiti i više informacija o ovom dokumentu. Za više informacija možete kontaktirati našu službu za korisnike na adresi: info@geod.hr ili na broju 11611. Ova služba vam može pomoći u pronalasku dokumenta i pomoći vam u njegovom korištenju. Dokumenti su dostupni u elektroničkoj i papirnoj formi. Dokumenti su dostupni u elektroničkoj i papirnoj formi. Dokumenti su dostupni u elektroničkoj i papirnoj formi.